

Sygnatura akt VII U 848/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Izabela Głowacka-Damaszko

Protokolant: Kalina Tanaś

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2013 r. w J.

odwołania K. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 01.06.2011r., znak: (...)

w sprawie K. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 01.06.2011r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy K. C. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową od dnia 01.04.2011r. do 30.03.2016r.,

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 848/11

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 01.06.2011 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił K. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową od dnia 01.04.2011 r. opierając się na treści orzeczenia komisji lekarskiej ZUS z dnia 23.05.2011 r., w którym uznano, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy, jednakże częściowa niezdolność do pracy nie pozostaje w związku ze służbą wojskową.

Wnioskodawca wniósł od powyższej decyzji odwołanie podnosząc, że stan jego zdrowia w dalszym ciągu uzasadnia przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. C.ur.(...) r. jest z zawodu elektromechanikiem. Pracował jako stolarz, lakiernik. Do 31.03.2011 r. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową.

/bezsporne/

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 10.03.2011 r. uznano, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31.03.2013 r., zaś niezdolność pozostaje w związku ze służbą wojskową.

W związku z wniesionym przez zastępcę głównego lekarza orzecznika zarzutem wadliwości wnioskodawca został poddany badaniom przez komisję lekarską ZUS, która orzeczeniem z dnia 23.05.2011 r. stwierdziła, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31.03.2012 r., jednak niezdolność ta nie pozostaje w związku ze służbą wojskową.

Decyzją z dnia 01.06.2011 r. organ rentowy odmówił K. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową od dnia 01.04.2011 r. opierając się na treści orzeczenia komisji lekarskiej ZUS z dnia 23.05.2011 r.

/dowód: orzeczenie z dnia 10.03.2011 r. – k.460 akt rentowych ZUS;

orzeczenie z dnia 23.05.2011 r. – k.466 akt rentowych ZUS;

decyzja z dnia 01.06.2011 r. – k.473 akt rentowych ZUS/

Biegły sądowy neurochirurg rozpoznał u wnioskodawcy stan po wypadku w czasie służby wojskowej w 1988 r. (wybuch pocisku) – z urazem głowy, klatki piersiowej i płuc oraz kończyny górnej prawej i kończyny dolnej lewej, encephalopatię pourazową z padaczką pourazową (napady „grand mal” sporadyczne) oraz organicznymi zaburzeniami osobowości i zachowania, obustronne osłabienie słuchu przewodzeniowo-odbiorcze, stan po urazie kończyny górnej prawej w 1988 r. z dysfunkcją nerwu promieniowego i nerwu łokciowego, zespół bólowy lędźwiowo-krzyżowy typu lumbagii z zespołem bólowym lewej kończyny dolnej i zaznaczoną dysfunkcją nerwu strzałkowego, nadciśnienie tętnicze z bólami głowy. Zdaniem biegłego wnioskodawca pozostaje nadal od 01.04.2011 r. częściowo niezdolny do pracy zgodnie z kwalifikacjami, na okres 2 lat w związku ze służbą wojskową.

/dowód: opinia z dnia 29.09.2011 r. – k.90-92/

Biegła sądowa psychiatra C. Z. rozpoznała u wnioskodawcy stan po urazie wielonarządowym, przebyty uraz klatki piersiowej, płuca i ud, padaczkę w wywiadzie obecnie bez napadów padaczkowych, zaburzenia adaptacyjne i nerwicowe. Zdaniem biegłej wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy z przyczyn psychiatrycznych.

/dowód: opinia z dnia 31.03.2012 r. – k.117-119/

W ocenie biegłej sądowej psycholog M. G. wnioskodawca jest nadal osobą częściowo niezdolną do pracy w związku ze służbą wojskową na okres 2 lat.

/dowód: opinia z dnia 18.04.2012 r. z opinią uzupełniającą – k.132-134 i k.156/

Biegły sądowy psychiatra R. S. oraz biegła sądowa psycholog J. O. rozpoznali u wnioskodawcy organiczne zaburzenia osobowości, zachowania i nastroju. Zdaniem biegłych wnioskodawca jest nadal częściowo niezdolny do pracy od 01.04.2011 r. w związku ze służbą wojskową, na trwale.

/dowód: opinia z dnia 30.10.2012 r. z opinią uzupełniającą – k.176-183 i k.201-203/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.30 ust.1 ustawy z dnia 29.05.1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz.U.2010.101.648) inwalidą wojskowym jest żołnierz niezawodowy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, który został uznany za częściowo lub całkowicie niezdolnego do pracy wskutek niezdolności powstałej:

1) w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w okresie pokoju;

2) w ciągu 3 lat od zwolnienia z tej służby, jeżeli niezdolność ta jest następstwem chorób powstałych lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej.

Stosownie do art.35 ust.1 ww. ustawy żołnierzowi, o którym mowa w art.30 ust.1 przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy.

Zgodnie art.64 ww. ustawy w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio m. in. art.12 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz.1227 ze zm.), który definiuje pojęcie niezdolności do pracy. Zgodnie z tym przepisem, niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W związku z okresowością przyznanego wnioskodawcy świadczenia w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową, ubezpieczony poddany został przez organ rentowy badaniom lekarskim. W ich wyniku, orzeczeniem komisji lekarskiej z dnia 23.05.2011 r. uznano, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31.03.2012 r., jednak niezdolność ta nie pozostaje w związku ze służbą wojskową.

Na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową.

Ponieważ sporna decyzja ZUS oparta została na orzeczeniu komisji lekarskiej, w toku postępowania sądowego niezbędne stało się przebadanie wnioskodawcy przez biegłych sądowych neurochirurga, psychiatrę oraz psychologa, a zatem przez lekarzy i specjalistę o specjalnościach adekwatnych do stwierdzonych u niego schorzeń.

Biegły sądowy neurochirurg rozpoznał u wnioskodawcy stan po wypadku w czasie służby wojskowej w 1988 r. (wybuch pocisku) – z urazem głowy, klatki piersiowej i płuc oraz kończyny górnej prawej i kończyny dolnej lewej, encephalopatię pourazową z padaczką pourazową (napady „grand mal” sporadyczne) oraz organicznymi zaburzeniami osobowości i zachowania, obustronne osłabienie słuchu przewodzeniowo-odbiorcze, stan po urazie kończyny górnej prawej w 1988 r. z dysfunkcją nerwu promieniowego i nerwu łokciowego, zespół bólowy lędźwiowo-krzyżowy typu lumbagii z zespołem bólowym lewej kończyny dolnej i zaznaczoną dysfunkcją nerwu strzałkowego, naciśnienie tętnicze z bólami głowy. Zdaniem biegłego wnioskodawca pozostaje nadal od 01.04.2011 r. częściowo niezdolny do pracy zgodnie z kwalifikacjami, na okres 2 lat w związku ze służbą wojskową.

Biegła sądowa psychiatra C. Z. rozpoznała u wnioskodawcy stan po urazie wielonarządowym, przebyty uraz klatki piersiowej, płuca i ud, padaczkę w wywiadzie obecnie bez napadów padaczkowych, zaburzenia adaptacyjne i nerwicowe. Zdaniem biegłej wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy z przyczyn psychiatrycznych, ponieważ w aktualnym badaniu nie stwierdziła u niego cech organicznych zaburzeń osobowości. Biegła zaznaczyła jednak, że dla oceny orzeczniczej niezbędna jest opinia biegłego psychologa.

W ocenie biegłej sądowej psycholog M. G. wnioskodawca jest nadal osobą częściowo niezdolną do pracy w związku ze służbą wojskową na okres 2 lat. Biegła podniosła, że badanie psychologiczne wskazuje na utrzymujący się proces zmian w funkcjonowaniu intelektualnym, emocjonalnym i społecznym, który jest spowodowany rozpoznanymi przez lekarzy orzeczników ZUS organicznymi zaburzeniami zachowania i osobowości. Zdaniem biegłej nie nastąpiła poprawa stanu funkcjonowania psychologicznego wnioskodawcy. Nadal utrzymują się objawy obniżonej sprawności funkcji poznawczych i CUN, które znacząco obniżają jakość życia wnioskodawcy i uniemożliwiają podjęcie przez niego pracy. Występujący obniżony poziom sprawności CUN należy wiązać z urazem doznany w trakcie służby wojskowej. Odnosząc się do zastrzeżeń organu rentowego wniesionych do powyższej opinii biegła w całości podtrzymała swoje dotychczasowe wnioski podkreślając, iż zarówno na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, jak i badań własnych stwierdziła brak poprawy stanu zdrowia wnioskodawcy, a charakter zmian organicznych, które są podstawą

do powyższej kwalifikacji jest progresywny. Związek tych zmian został już wykazany i uznany wyrokiem Sądu na skutek rozpoznania odwołania wnioskodawcy w 2009 r., zaś obecnie nie ustała podstawowa przesłanka dotycząca przyczyny i stanu zdrowia oraz funkcjonowania psychologicznego opiniowanego, tj. poważny uraz w trakcie pełnienia służby wojskowej, który znacząco wpłynął na zdolność do wykonywania pracy przez wnioskodawcę.

W związku z podtrzymanymi przez organ rentowy zastrzeżeniami do opinii biegłej psycholog Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii zespołu kolejnych biegłych psychiatry oraz psychologa.

Biegli psychiatra R. S. oraz psycholog J. O. rozpoznali u wnioskodawcy organiczne zaburzenia osobowości, zachowania i nastroju będące skutkiem urazu głowy i urazu wielonarządowego spowodowanego wybuchem pocisku podczas odbywania służby wojskowej oraz skutkujące trwałymi zmianami jego osobowości. Zdaniem biegłych wnioskodawca jest nadal częściowo niezdolny do pracy od 01.04.2011 r. w związku ze służbą wojskową, na trwałe. Biegli nie zgodzili się z opinią psychiatryczną C. Z., ponieważ stwierdzony przez nią stan psychiczny istotnie odbiegał od stanu stwierdzonego przez biegłego R. S. i jaki był stwierdzany we wcześniejszych opiniach i badaniach, a przy takim schorzeniu objawy są stałe. Z tych też powodów biegli nie zgodzili się również z opinią komisji lekarskiej ZUS, która nie zasięgnęła opinii konsultantów psychologa i psychiatry, co w ocenie biegłych świadczy o niestarannym opiniowaniu i autorytatywnym wypowiedzianiu się w kwestiach wymagających wiedzy specjalistycznej.

W związku z zastrzeżeniami do powyższej opinii biegli sporządzili opinię uzupełniającą, w której – podtrzymując swoje stanowisko – ponownie wskazując, że wnioskodawca ujawnia organiczne zaburzenia osobowości, zachowania i nastroju, które manifestują się w sposób ciągły z tendencją do progresji, co dokumentuje obszerna dokumentacja psychiatryczna lecznicza i orzecznicza. Biegli podnieśli, że argumentacja organu rentowego o konieczności akceptowania orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej z dnia 05.04.2011 r. dotyczącego m. in. braku związku zaburzeń osobowości i zachowania wnioskodawcy ze służbą wojskową nie dotyczy biegłych, których obowiązkiem w każdym przypadku jest wydanie rzetelnej i bezstronnej opinii o stanie zdrowia wnioskodawcy.

Biorąc pod uwagę treść sporządzonych w toku postępowania opinii Sąd uznał, że wnioskodawca może zostać uznany za częściowo niezdolnego do pracy w związku ze służbą wojskową od dnia 01.04.2011 r., okresowo do dnia 30.03.2016 r. Sąd zważył, że wszyscy biegli – oprócz psychiatry C. Z. – uznawali wnioskodawcę za częściowo niezdolnego do pracy przede wszystkim w związku z rozpoznawanymi u niego organicznymi zaburzeniami osobowości i zachowania, których przyczyną był wypadek mający miejsce podczas odbywania służby wojskowej. Sąd zważył przy tym, że także biegła C. Z., choć sama nie dokonała rozpoznania cech organicznych zaburzeń osobowości, to wskazywała na konieczność przebadania wnioskodawcy przez biegłego psychologa w związku z takim rozpoznaniem podczas poprzednio prowadzonych badań. Kolejni biegli psychiatra i psychologowie stanowczo podkreślali natomiast, że stan psychiczny wnioskodawcy wskutek utrzymujących się organicznych zaburzeń zachowania i osobowości nie uległ poprawie od czasu poprzedniego okresu orzekania o niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową. Z powyższych względów Sąd przyjął za własne wnioski obu biegłych psychologów, a także psychiatry R. S. odnośnie zasadności uznania wnioskodawcy za osobę w dalszym ciągu niezdolną do pracy w związku ze służbą wojskową. Biegli logicznie i w jasny sposób uzasadnili swoje opinie o istnieniu niezdolności do pracy wnioskodawcy oraz jej związku z wypadkiem podczas służby wojskowej w 1988 r., podważając stanowisko organu rentowego, jako niepoparte stosownymi badaniami lekarzy konsultantów ZUS – psychiatry oraz psychologa.

Mając natomiast na uwadze istniejące w opiniach rozbieżności w określeniu czasu trwania niezdolności, Sąd uwzględniając za biegłą psycholog M. G. możliwość poprawy stanu zdrowia wnioskodawcy uznał za zasadne orzeczenie tejże na okres 5 lat, który to okres stosownie do treści art.13 ust.2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach stanowi maksymalny okres orzekania o niezdolności do pracy, jeżeli istnieją rokowania odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu.

Mając na uwadze powyższe zaistniała podstawa do zmiany decyzji ZUS poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową od dnia 01.04.2011 r. do dnia 30.03.2016 r., o czym orzeczono na podstawie art.477¹⁴ § 2 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach zapadło w oparciu o art.98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Wysokość powyższych kosztów ustalona została zgodnie ze stawkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (§11 ust.2).

(...)

(...)

(...)

(...)